

[Erna Sørensen.]

gennemførelsen af en lov om bosætningslån. Men efter min mening går lovforslaget videre og rummer derigennem en fare for at blive en social foranstaltning, hvis økonomiske følger man ikke kan overse. Vi er inde i et tidehverv, hvor man ikke har nogen virkelig oversigt over de økonomiske forhold, heller ikke statens; vi ved kun, at de sociale udgifter er stærkt stigende, og at enhver ny økonomisk byrde for staten må overvejes nøje.

Vi er vist alle klar over, at de hjem, som har en stor forsørgerbyrde, endnu ikke ad lovgivningens vej har fået den støtte, som man måtte kunne påregne — jeg tænker her på de forsørgerfradrag, vi har i vor skattelovgivning, som jo ikke er ført à jour. Jeg mener, at der er spørgsmål her, som vi måske først burde klare, før vi tog os nye sociale opgaver på. Disse ting må man også tage i betragtning, når der nu kommer et nyt lovforslag om lån. Ganske vist er hovedreglen den, at statens garanti er minimal, men de muligheder, som § 3 rummer, gør det uoverskueligt, hvor store udgifter staten kan komme til at påtage sig.

Ud fra disse betragtninger vil jeg gerne udtale mig om nogle af lovforslagets paragraffer. Jeg mener, vi har et stort udvalgsarbejde for os vedrørende dette lovforslag, og vil derfor kun fremhæve enkelte ting i forbindelse med de betragtninger, jeg her har fremsat.

Der tales i lovforslaget om et maksimumsbeløb på 3 000 kr.; det undrer mig, at man er gået op til et så stort beløb, når man iøvrigt har bygget på erfaringer fra Sverige, hvor lånet højst kan andrage 2 000 kr. Jeg må gå ud fra, at reglerne i § 2 om størrelsen af de lån, der kan ydes, kan drøftes i udvalget. Der var måske rimelighed for, at der forlangtes en større opsparing af de unge, og det kunne vel også være en overvejelse værd, om man ikke burde standse ved en samlet skattepligtig indtægt på 10 000 kr. som grænsen for adgang til at opnå bosætningslån.

Ved § 2, stk. 1, punkt 2, om ydelse af bosætningslån, hvor der er tale om opsparing til oprettelse af egen virksomhed, mener jeg, at man er inde på et farligt princip; i hvert fald er det en ordning, som vil være meget vanskelig at administrere, og som, såvidt jeg kan se, let vil kunne give anledning til misbrug.

Hvad angår § 3, må jeg sige, at vi indenfor vort parti ser med stor skepsis på udformningen af denne paragraf. Det er rigtigt, at der åbnes adgang til at give studerende

lån til både universitets-, handels- og håndværksmæssig uddannelse, men når loven har så frie rammer, at så at sige ethvert tilfælde kan føres ind herunder — jeg kan blot henvise til det af den højtærede socialminister nævnte eksempel i fremsættelsestalen, at man vil kunne give lån til unge, der skal giftes i en fart, fordi de skal have et barn —, synes jeg, man er gået for vidt, og jeg håber, at man i det udvalgsarbejde, som forestår, vil kunne behandle dette spørgsmål og finde frem til en fornuftig begrænsning af det udvalgs kompetence, der skal afgøre, hvorvidt der kan ydes lån eller ej.

I § 5 står, at renten for låntagerne kun skal være 2 pct., medens resten skal bæres af staten. Det synes jeg er en helt urimelig ordning. Hvorfor skal de unge ikke betale den samme rente, som enhver anden låntager yder i en sparekasse? Jeg tror heller ikke, at ungdommen stort set vil byrde sig om at få dette som en gave. At de får en garant for et lån er ganske naturligt, fordi så mange jo ikke kan skaffe private kautionister, men at de ikke skulle betale renten af lånet selv, finder jeg forkasteligt. Man kan altid være sikker på, at en sparekasserente vil være rimelig og retfærdig efter tidens forhold. Der er ikke nogen grund til at frygte, at man dér skal komme til at betale ågerrente af de penge, man låner. Jeg tror, at man skal overveje, om det ikke var naturligt, at de unge betaler den normale rente selv.

Det har naturligvis glædet os, at man i dette lovforslag om bosætningslån har lagt opgaven over til sparekasserne for derved at spare staten for et stort administrationsapparat, og jeg er derfor fuldstændig enig i lovforslagets bestemmelse om, at den ene procent, som fastsættes til administrationsomkostninger, skal bæres af staten. Man kan måske sige, at de 4 pct. vil være byrdefulde for de unge, når de også skal betale afdrag, men det kan jo ordnes på den måde, at man udstrækker lånetiden blot et år mere — derigennem har man opvejet den renteudgift, de unge får.

I § 8 er der tale om nedsættelse af et bosætningsudvalg på mindst 9 medlemmer, og det ser vi indenfor vort parti med megen betænkelighed på. Det må dog være således, at de virksomheder, som er interesseret i at sælge deres varer til de unge, der skal gifte sig, selv gennem deres reklame eller gennem anden organisationsvirksomhed må opfordre de unge til at købe de bedste møbler til de rimeligste priser. Det er ganske naturligt, når en lov som denne skal træde